

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

แนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยพระระดับที่สัมพันธ์กับความมุ่งมั่นต่องานวิชาการของ อาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล กำหนดจากแนวคิดที่ว่า ความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นตัว พยากรณ์พฤติกรรมที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ดีที่สุด

ความมุ่งมั่นต่องานวิชาการ หมายถึง ความมุ่งมั่นต่อการสอน และ ความมุ่งมั่นต่อการ ผลิตผลงานทางวิชาการ ได้รับอิทธิพลมาจากปัจจัยพระระดับต่อไปนี้

1. ปัจจัยระดับบุคคล ได้แก่

ทัศนคติต่อการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการ

การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการสอน และการผลิตผลงานทางวิชาการ

พฤติกรรมการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการในปีการศึกษาที่ผ่านมา

ความสำเร็จของการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการในอดีต

ค่านิยมต่อการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการ

แรงจูงใจจากลักษณะ งาน

ความพึงพอใจต่องาน

คุณภาพชีวิต

ความพึงพอใจต่อครอบครัวและชีวิต

ตัวแปรทางชีวสังคม ได้แก่ เพศ อายุ อายุการทำงาน

ตำแหน่งทางวิชาการ และระดับการศึกษา

2. ปัจจัยระดับภาควิชา ได้แก่

บรรยากาศของภาควิชา

ความผูกพันต่อภาควิชา

3. ปัจจัยระดับคณะวิชา ได้แก่

บรรยากาศของคณะวิชา

ความผูกพันต่อภาควิชา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรในการวิจัยเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดลจำนวน 2,032 คนในปีการศึกษา 2536 ผู้วิจัยกำหนดจำนวนตัวอย่างที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.0005 ได้จำนวนอาจารย์ที่เป็นตัวแทน 1,000 คน แต่ผู้วิจัยได้เพิ่มจำนวนตัวอย่างเป็น 1,136 คน โดยคำนวณจากร้อยละ 50 ของจำนวนประชากรรวมกับอาจารย์ทั้งหมดในภาควิชาที่มีจำนวนน้อยกว่า 10 คน ดำเนินวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มแบบระบบ จากรายชื่ออาจารย์ในนามานุกรมมหาวิทยาลัยมหิดล ปี พ.ศ.2535

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แบบตรวจรายการการปฏิบัติงานวิชาการ ในปีการศึกษาก่อน
2. แบบวัดความสำเร็จของงานในปีที่ผ่านมา
3. แบบวัดความมุ่งมั่นต่องานวิชาการ ด้านการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการ
4. แบบวัดทัศนคติและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการ
5. แบบวัดความพึงพอใจต่องาน
6. แบบวัดบรรยากาศของคณะวิชา และภาควิชา
7. แบบวัดความผูกพันต่อคณะวิชา และภาควิชา
8. แบบวัดคุณภาพชีวิต
9. แบบวัดแรงจูงใจจากลักษณะงาน
10. แบบวัดความพึงพอใจต่อครอบครัวและชีวิต
11. แบบวัดค่านิยมต่องานวิชาการ ด้านการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการ
12. แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

แบบวัดทั้ง 12 ชุด มีค่าความเที่ยงเชิงความสอดคล้องภายในระหว่าง 0.67-0.89

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ติดต่อกับกลุ่มตัวอย่างทางโทรศัพท์และจดหมาย เพื่อขอความร่วมมือ ส่งและรับแบบวัดชุดต่าง ๆ ทางไปรษณีย์มหาวิทยาลัยและด้วยตนเอง ได้แบบวัดกลับคืนมา 826 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 72.7 จาก 109 ภาควิชา ใน 11 คณะวิชา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. การวิเคราะห์ตัวแปรแต่ละตัว จำแนกตามภาควิชา คณะวิชาและภาพรวมของมหาวิทยาลัย อธิบายด้วยค่าสถิติพื้นฐาน โดยวิเคราะห์จากโปรแกรม SPSS/PC
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทุกระดับ กับความมุ่งมั่นต่อการสอนและความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการด้วยเทคนิค Hierarchical Linear Models โดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป HLM/2L
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรชีวสังคมกับความมุ่งมั่นต่อการสอนและความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ ด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้โปรแกรม SPSS/PC

สรุปผลการวิจัย

1. ลักษณะการกระจายของตัวแปรเชิงเดียว

1. ลักษณะทางชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 826 คน จาก 109 ภาควิชา ในคณะวิชา 11 แห่ง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 63.8 อายุเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 43 ปี อายุราชการส่วนใหญ่ 17 ปี ร้อยละ 41.2 เป็นรองศาสตราจารย์ รองลงไปคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ร้อยละ 38 จบการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า ร้อยละ 49 และปริญญาเอกหรือเทียบเท่าร้อยละ 43

2. พฤติกรรมเกี่ยวกับงานวิชาการที่ผ่านมาในปีการศึกษา 2535

ในการปฏิบัติงานด้านการสอน พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้ทำการสอนด้วยความตั้งใจสูง กล่าวคือ ร้อยละ 74 มีการเตรียมการสอนโดยการเพิ่มเนื้อหาสาระที่ทันสมัยจากตำรา วารสารใหม่ ๆ แต่ยังคงใช้กระบวนการสอนเดิมที่เคยสอน ร้อยละ 62 มีการทำเอกสารประกอบการสอน โดยการปรับปรุงเอกสารประกอบการสอนที่มีอยู่แล้วให้ทันสมัยยิ่งขึ้น รวมทั้งทำอุปกรณ์การ

สอนเพิ่มขึ้นจากเดิมในการตรวจงาน ร้อยละ 43 นอกจากตรวจงานแล้ว ยังเขียนคำอธิบาย
 วิเคราะห์ให้นักศึกษา ร้อยละ 52 ออกข้อสอบโดยใช้ข้อสอบเก่าบางส่วนกับเพิ่มข้อสอบใหม่บางส่วน
 ร้อยละ 51 ให้เกรดโดยยึดหลักการการวัดและประเมินผล ร้อยละ 65 ให้เวลาให้คำปรึกษาใน
 วิชาที่สอนมากกว่าวันเวลาที่กำหนด ส่วนการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ กลุ่มตัวอย่างร้อยละร้อยละ
 36 มีกิจกรรมเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ ให้นักศึกษามารายงานความก้าวหน้าของการทำวิทยานิพนธ์
 อย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 57 ในการสอบวิทยานิพนธ์ จะพิจารณาจากสาระกระบวนการ ตลอดจน
 ความสามารถ ความรอบรู้ของนักศึกษา

ในการผลิตผลงานทางวิชาการ กลุ่มตัวอย่างได้ผลิตผลงานด้วยความตั้งใจสูงมาก
 กล่าวคือ ร้อยละ 52 เขียนบทความโดยเฉลี่ยในปีการศึกษา 2535 จำนวน 2 เรื่อง ร้อยละ 38
 เขียนตำราร่วมกับผู้อื่น เฉลี่ย 2 เรื่อง แต่ร้อยละ 57 ไม่มีผลงานตำรา ร้อยละ 52 มีงานวิจัย
 เฉลี่ย 2 เรื่อง ร้อยละ 91 ไม่มีผลงานประดิษฐ์ ร้อยละ 8 มีงานประดิษฐ์ร่วมกับผู้อื่นเฉลี่ย
 1 ชิ้น ร้อยละ 47 เป็นผู้ดำเนินการจัดการประชุมสัมมนาทางวิชาการเฉลี่ย 2 เรื่อง ร้อยละ 78
 มีกิจกรรมเข้าร่วมประชุมสัมมนา เฉลี่ย 2 เรื่อง ร้อยละ 45 เข้ารับการฝึกอบรมเฉลี่ย 1 เรื่อง
 และร้อยละ 55 ได้ไปบรรยาย ปาฐกถา เฉลี่ย 1 เรื่อง

เมื่อวิเคราะห์จำแนกตามคณะวิชา พบว่า กลุ่มตัวอย่างจากคณะต่าง ๆ ส่วนใหญ่ปฏิบัติ
 การสอนด้วยความตั้งใจสูง นอกจากคณะเทคนิคการแพทย์และคณะวิศวกรรมศาสตร์ ได้ปฏิบัติงาน
 การสอนด้วยความตั้งใจสูงมาก ส่วนการผลิตผลงานทางวิชาการ กลุ่มตัวอย่างจากทุกคณะปฏิบัติ
 ด้วยความตั้งใจสูง

3. ความพึงพอใจต่อความสำเร็จของผลงานที่ปฏิบัติมาในปีที่ผ่านมา

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความพอใจมากต่อผลงานที่ปฏิบัติผ่านมา ได้แก่การเตรียมการ
 สอน การทำเอกสารประกอบการสอน การทำอุปกรณ์ การสอนการตรวจงาน การออกข้อสอบ
 การให้เกรด การให้คำปรึกษาในวิชาที่สอน การให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ การสอบวิทยานิพนธ์
 การเขียนบทความ การทำวิจัย การเขียนตำรา การจัดการประชุมสัมมนาทางวิชาการ การ
 เข้าร่วมประชุมสัมมนา การเข้ารับการฝึกอบรมและการไปบรรยายปาฐกถา แต่ข้อน่าสังเกต คือ
 ส่วนใหญ่ไม่พอใจเกี่ยวกับความสำเร็จของผลงานด้านการประดิษฐ์

เมื่อวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อผลงานที่ปฏิบัติมาในภาคการศึกษา ก่อน หรือปีการศึกษา ก่อน จำแนกตามคณะวิชา พบว่า กลุ่มตัวอย่างจากแต่ละคณะมีความพอใจปานกลางต่อผลงานด้านการสอน ส่วนผลงานทางวิชาการ คณะเทคนิคการแพทย์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ รามาธิบดี คณะวิทยาศาสตร์ มีความพอใจปานกลางต่อผลงานทางวิชาการที่ปฏิบัติมา ในขณะที่คณะวิชาอื่น ๆ อีก 7 คณะมีความพอใจน้อย

4. ความมุ่งมั่นต่องานวิชาการในภาคการศึกษาต่อไป ในปีการศึกษา 2536

กลุ่มตัวอย่างมีความมุ่งมั่นสูงมากต่อการสอน โดยร้อยละ 65 มุ่งมั่นจะเตรียมการสอนโดยเพิ่มเติมเนื้อหาที่ทันสมัยจากตำรา วารสารใหม่ ๆ แต่จะยังคงใช้กระบวนการสอนเดิม ร้อยละ 72 จะปรับปรุงเอกสารประกอบการสอนให้ทันสมัยยิ่งขึ้น ร้อยละ 66 จะทำอุปกรณ์ประกอบการสอนเพิ่มเติม ร้อยละ 48 จะตรวจงานพร้อมให้คำวิจารณ์แก่นักศึกษา ร้อยละ 49 จะเพิ่มข้อสอบใหม่บางส่วนและใช้ข้อสอบเก่าบางส่วน ร้อยละ 49 จะให้เกรดโดยพิจารณาพัฒนาการของนักศึกษา ประกอบหลักเกณฑ์การประเมินผล ร้อยละ 58 จะใช้เวลาในการให้คำปรึกษาในวิชาที่สอนเพิ่มจากวันเวลาที่กำหนดไว้ ร้อยละ 64 ให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์โดยกำหนดให้นักศึกษามารายงานความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 90 ในการสอบวิทยานิพนธ์จะพิจารณาจากสาระ กระบวนการ ความสามารถ ความรอบรู้ของผู้สอบเป็นหลัก

ด้านการผลิตผลงานทางวิชาการ กลุ่มตัวอย่างมีความมุ่งมั่นในการผลิตผลงานตามหน้าที่ ร้อยละ 50 มุ่งมั่นจะเขียนบทความ ร้อยละ 52 จะเขียนตำราร่วมกับผู้อื่น ในขณะที่ร้อยละ 47 จะเขียนตำราคนเดียว ร้อยละ 54 จะทำวิจัยโดยเป็นหัวหน้าโครงการ ร้อยละ 37 จะผลิตงานประดิษฐ์ร่วมกับผู้อื่นและร้อยละ 62 จะผลิตงานประดิษฐ์ของตนเอง ร้อยละ 72 จะจัดประชุมสัมมนา ร้อยละ 88 จะเข้าร่วมประชุมสัมมนา ร้อยละ 89 จะเข้ารับการฝึกอบรม และร้อยละ 90 จะไปเป็นผู้บรรยายปาฐกถา

เมื่อวิเคราะห์ความมุ่งมั่นต่องานวิชาการ จำแนกตามคณะวิชา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความมุ่งมั่นสูงมากต่อการสอน เป็นกลุ่มตัวอย่างจากคณะเทคนิคการแพทย์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ รามาธิบดี คณะเวชศาสตร์เขตร้อน คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์และคณะสาธารณสุขศาสตร์ ส่วนอีก 5 คณะ คือ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล คณะเภสัชศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะวิศวกรรมศาสตร์ มีความมุ่งมั่นสูงต่อการสอน

กลุ่มตัวอย่างที่มีความมุ่งมั่นสูงมากต่อการผลิตผลงานทางวิชาการเป็นกลุ่มตัวอย่างจาก คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์รามธิบดี คณะเวชศาสตร์เขตร้อน คณะสาธารณสุขศาสตร์และคณะวิศวกรรมศาสตร์ ส่วนกลุ่มตัวอย่างจาก คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล คณะเภสัชศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มีความมุ่งมั่นสูงในการผลิตผลงานวิชาการ

5. ทักษะคติต่องานวิชาการ

กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีมากต่อการสอนโดยมีทัศนะว่า การสอนที่ดีควรมีขั้นตอนที่เป็นระบบ การสอนที่ดีต้องมีการเตรียมการสอน มีเอกสารประกอบการสอน มีอุปกรณ์การสอน การตรวจงาน ผู้สอนควรให้ความสำคัญต่อการออกข้อสอบ การให้เกรด การให้คำปรึกษาแก่นักเรียน การให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ และการสอบวิทยานิพนธ์เป็นการควบคุมคุณภาพวิทยานิพนธ์

กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีมากต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ โดยมีทัศนะว่าบทความช่วยให้ขยายความรู้ทันสมัย ตำราจะสะท้อนความรู้ที่ลึกซึ้ง งานประดิษฐ์สะท้อนภูมิปัญญา ความคิดสร้างสรรค์และอาจารย์มหาวิทยาลัยควรจะมีกิจกรรมการบรรยาย ปาฐกถาทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ผลงานวิจัยจะสร้างชื่อเสียง และผู้ที่มีความสามารถทางวิชาการสูง มักจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาโครงการวิจัยสำคัญเสมอ

เมื่อจำแนกตามคณะวิชา พบว่ากลุ่มตัวอย่างจากทุกคณะมีทัศนคติที่ดีมากต่อการสอนและการผลิตผลงานวิชาการ

6. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับงานวิชาการ

กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงผู้บริหารและนักการศึกษามากเกี่ยวกับการสอนว่าการสอนที่ดีควรมีการเตรียมการสอน การทำอุปกรณ์การสอน การตรวจการบ้าน การให้เกรดตามหลักการวัดและประเมินผล การให้คำปรึกษาทางวิชาการและวิทยานิพนธ์แก่นักศึกษา และการสอบวิทยานิพนธ์เป็นการทดสอบความเป็นเลิศ

กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงนักการอุดมศึกษามากเกี่ยวกับการผลิตผล

งานวิชาการว่า ผลงานทางวิชาการมีความสำคัญ โดยเฉพาะ บทความจะให้ความรู้ที่ทันสมัย ตำราสะท้อนความรู้ของผู้เขียน งานประดิษฐ์สะท้อนภูมิปัญญาและความคิดสร้างสรรค์ คำบรรยาย ปาฐกถาสะท้อนปรัชญาและแนวคิด งานวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโครงการวิจัยเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์

เมื่อวิเคราะห์จำแนกตามคณะวิชา พบว่า กลุ่มตัวอย่างจากทุกคณะวิชามีความคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมากเกี่ยวกับการสอนและการผลิตผลงานวิชาการ

7. ค่านิยมต่องานวิชาการ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่านิยมทางบวกต่อการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการ กล่าวคือ มากกว่าร้อยละ 60 มีค่านิยมว่า งานสอนเป็นงานที่มีชื่อเสียงน่าภาคภูมิใจ ได้รับการยอมรับนับถือ ก้าวหน้าด้านตำแหน่งวิชาการ แต่รายได้ไม่คุ้มกับงานและไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต ส่วนการผลิตผลงานทางวิชาการนั้น เป็นงานที่มีชื่อเสียง น่าภาคภูมิใจ ได้รับความยอมรับนับถือ ก้าวหน้าด้านตำแหน่งวิชาการ มีรายได้คุ้มกับงาน แต่ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ

เมื่อวิเคราะห์จำแนกตามคณะวิชา พบว่า กลุ่มตัวอย่างจากแต่ละคณะวิชามีค่านิยมทางบวกต่อการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการ

8. ความพึงพอใจต่องานทั้งหมด

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่องานมาก กล่าวคือ ไม่เห็นว่างานที่ทำเป็นงานอดิเรก แต่เป็นงานที่น่าสนใจและสนุก ไม่น่าเบื่อและจำเจ ได้ใช้ความสามารถ แต่ละคนที่ทำงานมีความสนใจในการทำงานของตน ไม่ต้องบังคับใจตนเองให้ไปทำงาน การบริหารจัดการของหน่วยงานมุ่งความสำเร็จเป็นสำคัญ อาจารย์ในหน่วยงานได้รับการกระตุ้นให้ปรับปรุงงานเสมอ รวมทั้งมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ความกดดันเกี่ยวกับงานไม่มาก ทำให้ชอบทำงานมากกว่าอยู่เฉย ๆ มีความเหน็ดเหนื่อยในการทำงานพอควร แต่มีความพอใจในงานที่ทำ ไม่ผิดหวัง และภูมิใจที่ได้ทำงานในหน่วยงานนี้ ไม่คิดว่างานอื่นที่อาจจะหาได้ จะน่าสนใจกว่างานที่ทำในปัจจุบัน

เมื่อวิเคราะห์จำแนกตามคณะวิชา พบว่า กลุ่มตัวอย่างจากคณะต่าง ๆ มีความพึงพอใจต่องานมาก นอกจากกลุ่มตัวอย่างจากคณะเภสัชศาสตร์ที่มีความพอใจต่องานปานกลาง

9. แรงจูงใจจากลักษณะงาน

กลุ่มตัวอย่างได้รับแรงจูงใจจากลักษณะงานมาก กล่าวคือ ส่วนใหญ่ชอบงานที่ทำ เพราะต้องใช้ทักษะหลายด้าน เป็นงานท้าทาย มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีความสำคัญต่อสังคม ช่วยชี้นำสังคม เป็นงานที่มีอิสระ ไม่ถูกควบคุมจนขาดอิสระภาพ ได้รับความรู้จากการทำงานเพิ่มขึ้น ได้รับประสบการณ์สำคัญ และได้รับความสำเร็จมากที่สุด

เมื่อวิเคราะห์จำแนกตามคณะวิชา พบว่า กลุ่มตัวอย่างจากคณะวิชาต่าง ๆ มีแรงจูงใจจากลักษณะงานมาก

10. คุณภาพชีวิต

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของตนเองว่ามีคุณภาพชีวิตที่ดีมาก กล่าวคือ ได้รับการยกย่องจากบุคคลต่าง ๆ ในวงการที่เกี่ยวข้อง ในวงเพื่อนและญาติมิตร สังคม คู่สมรสและบุตรธิดามีความภูมิใจ มีรายได้ปานกลาง ได้รับการพิจารณาความดีความชอบปานกลาง แต่มีอิสระในการคิด การปฏิบัติ และงานที่ทำเป็นประโยชน์ต่อสังคม รู้สึกภูมิใจในชีวิตการทำงาน

เมื่อวิเคราะห์จำแนกตามคณะวิชา พบว่า กลุ่มตัวอย่างจากคณะส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่ามีคุณภาพชีวิตที่ดีมาก ในขณะที่ กลุ่มตัวอย่างจากคณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ ให้ข้อมูลว่ามีคุณภาพชีวิตที่ดีปานกลาง

11. ความพึงพอใจต่อครอบครัวและชีวิต

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อครอบครัวและชีวิตมาก กล่าวคือ ในครอบครัวมีความสุข มีความรักและความอบอุ่น ไม่มีความขัดแย้ง มีความเข้าใจกัน มีการช่วยเหลือกัน มีน้ำใจต่อกัน มีความพอใจในระดับการศึกษาในปัจจุบัน แต่ก็ต้องการศึกษาต่อในระดับสูงต่อไปอีก มีความพอใจในตำแหน่งทางวิชาการในปัจจุบันพอควร แต่ยังต้องการมีตำแหน่งทางวิชาการที่สูงกว่านี้

โดยสรุปคือ กลุ่มตัวอย่างมีความสมบูรณ์พันธุ์สูงสุดในชีวิต

เมื่อวิเคราะห์จำแนกตามคณะวิชา พบว่า กลุ่มตัวอย่างจากแต่ละคณะวิชา มีความพึงพอใจต่อครอบครัวและชีวิตมาก

12. บรรยากาศของภาควิชาและคณะวิชา

ภาควิชาในมหาวิทยาลัยมหิดลโดยเฉลี่ยเป็นลักษณะแบบเผด็จการแบบมีศิลป์ กล่าวคือ ผู้บริหารแสดงท่าทีน่าไว้วางใจจริงใจต่อผู้ร่วมงาน มีวิธีจูงใจผู้ร่วมงานด้วยการให้รางวัล บางครั้งมีการบังคับบ้าง ยอมให้มีการสื่อสารจากผู้ร่วมงานไปสู่ผู้บริหารบ้าง ผู้บริหารทำเสมือนขอความคิดเห็นและยอมรับความคิดของผู้ร่วมงาน แต่จริง ๆ แล้ว นโยบายและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ขององค์การถูกกำหนดโดยผู้บริหารเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารก็อนุญาตให้ผู้ร่วมงานตัดสินใจได้ในระดับหนึ่ง ทั้งนี้ต้องสอดคล้องกับนโยบายที่ผู้บริหารวางไว้

คณะวิชาในมหาวิทยาลัยมหิดลทุกคณะ มีบรรยากาศแบบปรึกษาหารือ กล่าวคือผู้บริหารมีความรู้ความสามารถ ให้ความไว้วางใจและจริงใจต่อผู้ร่วมงานมาก มีการขอคำปรึกษาและคำแนะนำจากผู้ร่วมงาน เพื่อกำหนดแนวทางหรือใช้ในการตัดสินใจอยู่เสมอ มีการจูงใจในการทำงานด้วยการให้รางวัลมาก การติดต่อสื่อสารเป็นแบบสองทางโดยสมบูรณ์ ผู้บริหารวางนโยบายขององค์การไว้กว้าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการทำงาน แต่การตัดสินใจที่สำคัญยังคงเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร

13. ความผูกพันต่อภาควิชาและคณะวิชา

กลุ่มตัวอย่างมีความผูกพันต่อภาควิชามากและต่อคณะวิชาในระดับปานกลาง แสดงว่า มีความปรารถนาที่จะคงความเป็นสมาชิกของหน่วยงาน มีความตั้งใจและความพร้อมที่จะใช้ความสามารถที่มีอยู่เพื่อหน่วยงาน ตลอดจนมีความเชื่อและยอมรับในคุณค่าและเป้าหมายของหน่วยงาน

เมื่อวิเคราะห์ความผูกพันจำแนกตามคณะวิชา 11 แห่ง พบว่า กลุ่มตัวอย่างในแต่ละคณะวิชา มีความผูกพันต่อคณะในระดับปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ลักษณะการกระจายของตัวแปรต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น เป็นภาพรวมที่สะท้อนโดยกลุ่มอาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่ผ่านมาในภาคการศึกษาหรือปีการศึกษา 2535 ซึ่งส่วนใหญ่ปฏิบัติงานด้านการสอนและการวิจัยด้วยความตั้งใจสูง และมีความพอใจมากต่อผลงานของตน ในปีการศึกษาใหม่ ก็มีความมุ่งมั่นสูงที่จะทำการสอนและผลิตผลงานทางวิชาการให้ได้คุณภาพ มีทัศนคติที่ดีมากต่อการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการ รวมทั้งมีความเห็นคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ซึ่งเป็นกลุ่มผู้บริหารและนักการอุดมศึกษา เกี่ยวกับคุณค่าของการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการ รวมทั้งมีค่านิยมในทางบวกต่อการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการ

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่องานที่ทำในปัจจุบันมาก และได้รับแรงจูงใจจากลักษณะของงานที่มีความท้าทายและมีอิสระ ทำให้ได้รับประสบการณ์ ในขณะที่เดียวกันก็มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความพึงพอใจต่อครอบครัวและชีวิตมาก

ลักษณะของบรรยากาศของภาควิชาส่วนใหญ่เป็นเผด็จการแบบมีศิลปะ ส่วนคณะเป็นแบบปรึกษาหารือ มีความผูกพันต่อภาควิชามาก แต่ผูกพันกับคณะในระดับปานกลาง

2. การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ความมุ่งมั่นต่อการสอนและความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการมีความสัมพันธ์เชิงเส้นกับตัวแปรทำนายเป็นส่วนใหญ่ ตัวแปรภายนอกที่กำหนดส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ซึ่งสอดคล้องตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

1. ความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างตัวแปรทำนายในระดับต่าง ๆ กับความมุ่งมั่นต่อการสอนและความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการสอนและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการผลิตผลงานทางวิชาการ พบว่า

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความมุ่งมั่นต่อการสอน อย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ เมื่อตัวแปรดังกล่าว มีค่าเพิ่มขึ้น ความมุ่งมั่นต่อการสอนจะสูงด้วย ได้แก่ ทัศนคติต่อการสอน พฤติกรรมการสอนในปีการศึกษา 2535 ค่านิยมต่อการสอน ความพึงพอใจต่องาน แรงจูงใจจากลักษณะงาน คุณภาพชีวิต บรรยากาศของคณะวิชา ความผูกพันต่อคณะวิชา บรรยากาศของภาควิชา

ความผูกพันต่อภาควิชา

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบกับความมุ่งมั่นต่อการสอน อย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ เมื่อตัวแปรดังกล่าวมีค่าเพิ่มขึ้น ความมุ่งมั่นต่อการสอนจะลดลงได้แก่ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงด้านการสอนความสำเร็จของการสอนในอดีต

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ เมื่อตัวแปรดังกล่าวมีค่าเพิ่มขึ้น ความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการจะเพิ่มขึ้นด้วย ได้แก่ทัศนคติต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงด้านการผลิตผลงานทางวิชาการ พฤติกรรมการผลิตผลงานทางวิชาการในปีการศึกษา 2535 ค่านิยมต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ ความพึงพอใจต่องาน แรงจูงใจจากลักษณะงาน บรรยากาศของภาควิชา ความผูกพันต่อภาควิชา บรรยากาศของคณะวิชา ความผูกพันต่อคณะวิชา

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบ กับความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ตำแหน่งทางวิชาการ

ตัวแปรภายนอกที่สัมพันธ์กับทัศนคติต่อการสอน ซึ่งสนับสนุนกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้แก่การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงด้านการสอน พฤติกรรมการสอนในปีการศึกษา 2535 ความสำเร็จของการสอนในปีที่ผ่านมา แรงจูงใจจากลักษณะงาน คุณภาพชีวิต ความพึงพอใจต่อครอบครัว และชีวิต ความผูกพันต่อคณะวิชา ความผูกพันต่อภาควิชา

ตัวแปรภายนอกที่สัมพันธ์กับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการสอนได้แก่ พฤติกรรมการสอนในปีการศึกษา 2535 ความสำเร็จของการสอนในปีที่ผ่านมา แรงจูงใจจากลักษณะงาน ความพึงพอใจต่องาน คุณภาพชีวิต ความพึงพอใจต่อครอบครัวและชีวิต ความผูกพันต่อคณะวิชา ความผูกพันต่อภาควิชา

ตัวแปรภายนอกที่สัมพันธ์กับทัศนคติต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ ได้แก่การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงด้านการผลิตผลงานทางวิชาการ พฤติกรรมการผลิตผลงานทางวิชาการในปีการศึกษา 2535 ความสำเร็จของการผลิตผลงานทางวิชาการในปีที่ผ่านมา แรงจูงใจจากลักษณะงาน ค่านิยมต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ คุณภาพชีวิต ความพึงพอใจต่อครอบครัวและชีวิต

ความผูกพันต่อคณะวิชา บรรยายภาคคณะวิชา ความผูกพันต่อภาควิชา บรรยายภาควิชา

ตัวแปรภายนอกที่สัมพันธ์กับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการผลิตผลงานทางวิชาการ ได้แก่ พฤติกรรมการผลิตผลงานทางวิชาการในปีการศึกษา 2535 ความสำเร็จของการผลิตผลงานทางวิชาการในปีที่ผ่านมา แรงจูงใจจากลักษณะงาน ความพึงพอใจต่องาน คุณภาพชีวิต ความพึงพอใจต่อครอบครัวและชีวิต บรรยายภาคคณะวิชา ความผูกพันต่อภาควิชา บรรยายภาควิชา

ตามกรอบแนวคิดของการวิจัย ความมุ่งมั่นต่อการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการ ได้รับอิทธิพลจากทัศนคติต่อการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการ ตลอดจนตัวแปรภายนอก 3 ระดับ คือ ปัจจัยระดับบุคคล ปัจจัยระดับภาควิชาและปัจจัยระดับคณะวิชา ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติต่อการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ตลอดจนตัวแปรภายนอกตามที่กำหนดไว้ ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับความมุ่งมั่นต่อการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการ จึงเป็นไปตาม ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยพระระดับที่สัมพันธ์กับความมุ่งมั่นต่องานวิชาการ

3.1 ความมุ่งมั่นต่อการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล

3.1.1 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณที่มีความมุ่งมั่นต่อการสอนเป็นตัวแปรเกณฑ์ และตัวแปรชีวสังคม ซึ่งเป็นตัวแปรระดับบุคคลที่ประกอบด้วย เพศ (เพศหญิง = 0 เพศชาย = 1) ระดับการศึกษา (สูงกว่าปริญญาตรี = 0 และปริญญาตรี = 1) อายุ อายุการทำงาน และตำแหน่งทางวิชาการ

ผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรชีวสังคมอธิบายความแปรปรวนของความมุ่งมั่นต่อการสอนได้ 2.5 % ($R^2 = .025$) อย่างมีนัยสำคัญ ($F = 4.21, P < .01$) ตัวแปรที่ทำนายความมุ่งมั่นต่อการสอนอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ตำแหน่งทางวิชาการ ซึ่งพบว่า ผู้ที่มีตำแหน่งทางวิชาการสูงขึ้นจะมีความมุ่งมั่นต่อการสอนลดลง และเพศซึ่งพบว่า อาจารย์หญิงจะมีความมุ่งมั่นต่อการสอนสูง

3.1.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยพหุระดับที่สัมพันธ์กับความมุ่งมั่นต่อการสอนด้วยเทคนิค Hierarchical Linear Models ด้วยโปรแกรม HLM/2L 2 ระดับ พบว่า

ผลจากปัจจัยระดับบุคคลต่อความมุ่งมั่นต่อการสอน

ความสัมพันธ์ภายในกลุ่มระหว่างความมุ่งมั่นต่อการสอน ซึ่งเป็นตัวแปรผล กับ ตัวแปรทำนายระดับบุคคล ได้แก่ ทำศนคติต่อการสอน การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงด้านการสอน พฤติกรรมการสอนในปีการศึกษา 2535 ความสำเร็จของการสอนในปีที่ผ่านมา ค่านิยมต่อการสอน ความพึงพอใจต่องาน แรงจูงใจจากลักษณะงาน คุณภาพชีวิต ความพึงพอใจต่อครอบครัวและชีวิต พบว่า ตัวแปรทำนายระดับบุคคลทุกตัวอธิบายความมุ่งมั่นต่อการสอน อย่างมีนัยสำคัญ และร่วมกันอธิบายความมุ่งมั่นต่อการสอนได้อย่างน่าเชื่อถือ ($Reliability=.88$)

ตัวแปรทำนายระดับบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความมุ่งมั่นต่อการสอน หรือ เมื่อค่าของตัวแปรนั้น ๆ เพิ่มขึ้น ทำให้ค่าความมุ่งมั่นต่อการสอนเพิ่มขึ้นด้วย ได้แก่ ทำศนคติต่อการสอน พฤติกรรมการสอนในปีการศึกษา 2535 ค่านิยมต่อการสอน ความพึงพอใจต่องาน แรงจูงใจจากลักษณะงาน คุณภาพชีวิต

ตัวแปรทำนายระดับบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางลบต่อความมุ่งมั่นต่อการสอน หรือ เมื่อค่าของตัวแปรนั้น ๆ เพิ่มขึ้น ทำให้ค่าความมุ่งมั่นต่อการสอนลดลง ได้แก่ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงด้านการสอน ความสำเร็จของการสอนในปีที่ผ่านมา ความพึงพอใจต่อครอบครัวและชีวิต

ค่าเฉลี่ยของความมุ่งมั่นต่อการสอน มีความผันแปรระหว่างภาควิชา ($X^2=141.36$, $p<.05$) รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนในปีการศึกษา 2535 กับความมุ่งมั่นต่อการสอน ($X^2=150.05$, $P<.05$) และความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจจากลักษณะงานกับความมุ่งมั่นต่อการสอน ($X^2=137.74$, $p<.05$) มีความผันแปรระหว่างภาควิชาเช่นกัน

ผลจากปัจจัยระดับภาควิชา

ผลของปัจจัยระดับภาควิชา ซึ่งประกอบด้วย บรรยากาศของภาควิชา (DCLIMATE) และ ความผูกพันต่อภาควิชา (DCOMIT) ต่อค่าเฉลี่ยปรับค่า (Intercept) ของความมุ่งมั่นต่อการสอน (INTENT) ในระดับภาควิชา และต่อค่าสัมประสิทธิ์ (Slope) พบว่า บรรยากาศของ

ภาควิชา และความผูกพันต่อภาควิชา มีผลในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ต่อความมุ่งมั่นต่อการสอนเฉลี่ยของภาควิชา แต่ค่าความมุ่งมั่นต่อการสอนเฉลี่ย ยังมีความผันแปรระหว่างภาควิชา หลังจากอธิบายโดยบรรยากาศของภาควิชาและความผูกพันต่อภาควิชาแล้ว (X^2 156.58, $P < .05$)

บรรยากาศของภาควิชา และความผูกพันต่อภาควิชา ไม่มีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนในปีการศึกษา 2535 กับความมุ่งมั่นต่อการสอน (PASBEHT/INTENT Slope)

บรรยากาศของภาควิชาและความผูกพันต่อภาควิชา ไม่มีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อค่าความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจจากลักษณะงาน กับความมุ่งมั่นต่อการสอนของอาจารย์ (MOTIVE/INTENT Slope)

3.2 ความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล

3.2.1 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ที่มีความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการเป็นตัวแปรเกณฑ์ และตัวแปรชีวสังคมเป็นตัวแปรทำนายระดับบุคคลได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อายุ อายุการทำงาน และตำแหน่งทางวิชาการ พบว่า ชุดตัวแปรชีวสังคมอธิบายความแปรปรวนของความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการได้ 3.8 % ($R^2 = .038$) อย่างมีนัยสำคัญ ตัวแปรที่สามารถทำนาย ได้แก่ ตำแหน่งทางวิชาการ พบว่า ผู้ที่มีตำแหน่งทางวิชาการสูงขึ้น จะมีความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการลดลง และระดับการศึกษา พบว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีจะมีความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการสูง

3.2.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยพหุระดับที่สัมพันธ์กับความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการด้วย Hierarchical Linear Models ด้วยโปรแกรม HLM/2L 2 ระดับ คือ

ผลจากปัจจัยระดับบุคคล

ความสัมพันธ์ระหว่างความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ ซึ่งเป็นตัวแปรผล กับตัวแปรทำนายระดับบุคคล ได้แก่ทัศนคติต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

ด้านการผลิตผลงานทางวิชาการ พฤติกรรมการผลิตผลงานทางวิชาการในปีการศึกษา 2535
ความสำเร็จของการผลิตผลงานทางวิชาการในปีที่ผ่านมา ค่านิยมต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ
ความพึงพอใจต่องาน แรงจูงใจจากลักษณะงาน คุณภาพชีวิต และความพึงพอใจต่อครอบครัวและ
ชีวิต ซึ่งพบว่า ตัวแปรทำนายระดับบุคคลทุกตัวอธิบายความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ
อย่างมีนัยสำคัญ ตัวแปรทำนายระดับบุคคลทุกตัวร่วมกันอธิบายความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทาง
วิชาการได้อย่างน่าเชื่อถือ ($Reliability=.87$)

ตัวแปรทำนายระดับบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทาง
วิชาการหรือ เมื่อค่าของตัวแปรนั้น ๆ เพิ่มขึ้น ทำให้ค่าความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชา
การเพิ่มขึ้นด้วย ได้แก่ทัศนคติต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงด้าน
การผลิตผลงานทางวิชาการ พฤติกรรมการผลิตผลงานทางวิชาการในปีการศึกษา 2535 ความสำเร็จ
ของการผลิตผลงานทางวิชาการในปีที่ผ่านมา ค่านิยมต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ
ความพึงพอใจต่องาน แรงจูงใจจากลักษณะงาน และความพึงพอใจต่อครอบครัวและชีวิต

ตัวแปรทำนายระดับบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางลบต่อความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทาง
วิชาการ หรือ เมื่อค่าของตัวแปรนั้น ๆ เพิ่มขึ้น ทำให้ค่าความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทาง
วิชาการลดลง ได้แก่ คุณภาพชีวิต

ค่าเฉลี่ยของความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ มีความผันแปรระหว่างภาค
วิชา ($X^2=220.06, p<.01$) รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการผลิตผลงานทางวิชา
การในปีการศึกษา 2535 กับความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ ($X^2=174.28, p<.05$)
ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ กับความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทาง
วิชาการ ($X^2=140.37, p<.05$) ความสัมพันธ์ระหว่างการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงด้านการผลิตผล
งานทางวิชาการกับความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ ($X^2=156.46, p<.05$) ความ
สัมพันธ์ระหว่างค่านิยมต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ กับความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชา
การ ($X^2=138.33, p<.05$) และความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจจากลักษณะงานกับความมุ่งมั่น
ต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ ($X^2=146.78, p<.05$) มีความผันแปรระหว่างภาควิชาเช่นกัน

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยระดับภาควิชา

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยระดับบุคคลกับความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการพบว่า บรรยากาศของภาควิชาและความผูกพันต่อภาควิชา มีผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ต่อความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการเฉลี่ยของภาควิชา แต่ค่าความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการเฉลี่ย ยังมีความผันแปรระหว่างภาควิชา หลังจากอธิบายโดยบรรยากาศของภาควิชาและความผูกพันต่อภาควิชาแล้ว ($X^2 = 95.88$, $P < .05$)

บรรยากาศของภาควิชา มีผลอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ต่อความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการผลิตผลงานทางวิชาการในปีการศึกษา 2535 กับความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ (PASBEHR/INTENR Slope) ส่วนความผูกพันต่อภาควิชา ไม่มีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการผลิตผลงานทางวิชาการในปีการศึกษา 2535 กับความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ (PASBEHR/INTENR Slope)

บรรยากาศของภาควิชา มีผลอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ต่อความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ กับความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ (ATTR/INTENR Slope) ส่วนความผูกพันต่อภาควิชา ไม่มีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ กับความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ (ATTR/INTENR Slope)

บรรยากาศของภาควิชา และความผูกพันต่อภาควิชา ไม่มีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อความสัมพันธ์ระหว่างการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการผลิตผลงานทางวิชาการ กับความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ (REFR/INTENR Slope)

บรรยากาศของภาควิชา และความผูกพันต่อภาควิชา ไม่มีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ กับความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ (VALUR/INTENR Slope)

บรรยากาศของภาควิชา ไม่มีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจจากลักษณะงาน กับความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ (MOTIVE/INTENR Slope) ส่วน

ความผูกพันต่อภาควิชา มีผลอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ต่อความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจจากลักษณะงาน กับความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ (MOTIVE/INTENR Slope)

3.3 ปัจจัยระดับคณะวิชาได้แก่ บรรยากาศของคณะวิชาต่าง ๆ เป็นแบบปรึกษาหารือ และ ความผูกพันต่อคณะวิชาอยู่ในระดับปานกลาง ไม่มีความแตกต่างกันในทุกคณะ ดังนั้น ภายใต้สภาวะบรรยากาศและความผูกพันต่อคณะวิชาต่าง ๆ ที่เป็นอยู่นี้ ความมุ่งมั่นต่อการสอนและความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ ของอาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล จึงได้รับอิทธิพลจากปัจจัยระดับบุคคลและระดับภาควิชาดังผลการวิจัยในข้อ 3.1-3.2

ผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานทางการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของความมุ่งมั่นต่องานวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดลกับปัจจัยระดับบุคคลและปัจจัยระดับภาควิชา ภายใต้บรรยากาศแบบปรึกษาหารือและความผูกพันปานกลางต่อคณะวิชา ดังรายละเอียดที่เสนอข้างต้น

อภิปรายผล

การที่ความมุ่งมั่นต่อการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดลอยู่ในระดับสูง และมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนในปีที่ผ่านมา น่าจะคาดหมายได้ว่า พฤติกรรมการสอนในปีการศึกษาต่อไปจะมีทิศทางที่พึงประสงค์ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างน่าจะเตรียมการสอนโดยเพิ่มเติมเนื้อหาที่ทันสมัยจากตำราวารสารใหม่ ๆ จะมีการปรับปรุงเอกสารประกอบการสอนให้ทันสมัยยิ่งขึ้น ทำอุปกรณ์ประกอบการสอนเพิ่มเติม การตรวจงานจะตรวจงานพร้อมให้คำวิจารณ์แก่นักศึกษา การสร้างข้อสอบจะเพิ่มข้อสอบใหม่บางส่วนและใช้ข้อสอบเก่าบางส่วน การให้เกรดจะให้เกรดโดยพิจารณาพัฒนาการของนักศึกษาประกอบหลักเกณฑ์การประเมินผล ในการให้คำปรึกษาในวิชาที่สอนจะให้เวลาเพิ่มจากวันเวลาที่กำหนดไว้ ในการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์จะกำหนดให้นักศึกษามารายงานความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง การสอบวิทยานิพนธ์จะพิจารณาจากสาระกระบวนการ ความสามารถ ความรอบรู้ของผู้สอบเป็นหลัก

การที่ความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล อยู่ในระดับสูงและมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการผลิตผลงานทางวิชาการในปีที่ผ่านมา น่าจะคาดหมายได้ว่า ด้านการผลิตผลงานทางวิชาการ กลุ่มตัวอย่างจะผลิตผลงานตามหน้าที่โดยจะเขียนบทความ เขียนตำราร่วมกับผู้อื่น หรือเขียนตำราคนเดียว จะทำวิจัยโดยเป็นหัวหน้าโครงการ จะผลิตงานประดิษฐ์ของตนเอง จะเป็นผู้จัดประชุมสัมมนา จะเข้าร่วมประชุมสัมมนา เข้ารับการฝึกอบรม และจะไปเป็นผู้บรรยายปาฐกถา

ความคาดหมายดังกล่าวน่าจะเป็นไปตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ที่มีข้อสมมติว่ามนุษย์เป็นผู้มีเหตุผลและใช้ข้อมูลที่ตนมีอยู่อย่างเป็นระบบ พฤติกรรมของมนุษย์ส่วนมากเกิดขึ้นภายใต้การควบคุมของเจตนาของบุคคล (Ajzen and Fishbein, 1980)

จากภาพรวมที่สะท้อนโดยกลุ่มอาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล เกี่ยวกับความมุ่งมั่นสูงที่จะทำการสอนและผลิตผลงานทางวิชาการให้ได้คุณภาพ มีทัศนคติที่ดีมากต่อการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการ รวมทั้งมีความเห็นคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ซึ่งเป็นกลุ่มผู้บริหารและนักการศึกษา เกี่ยวกับคุณค่าของการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการ มีค่านิยมในทางบวกต่อการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการ มีความพึงพอใจต่องานที่ทำในปัจจุบันมาก และได้รับแรงจูงใจจากลักษณะของงาน ที่มีความท้าทายและมีอิสระ ทำให้ได้รับประสบการณ์ ในด้านชีวิต พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความพึงพอใจต่อครอบครัวและชีวิตมากประกอบกับบรรยากาศของคณะวิชา ภาควิชา ความผูกพันมากต่อคณะวิชาและภาควิชา ทำให้คาดหวังได้ว่า ปัจจัยเหล่านี้จะเป็นแรงจูงใจสำคัญให้อาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างคงอยู่เป็นสมาชิกของภาควิชา คณะวิชาและมหาวิทยาลัยมหิดลต่อไป

การที่คณะวิชาต่าง ๆ มีบรรยากาศแบบปรึกษาหารือ เนื่องจากรูปแบบการบริหารของคณะวิชา นอกเหนือการมีคณบดีเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบในงานของคณะแล้ว ในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ.2530 มาตราที่ 29 กำหนดให้คณะมีคณะกรรมการคณะ ซึ่งมีกรรมการประเภทคณาจารย์ประจำร่วมอยู่ในคณะกรรมการคณะ มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการบริหารของคณะ ประกอบด้วยแต่ละคณะวิชา มีสภาคณาจารย์หรือสภามุสราจารย์ ทำให้มีบรรยากาศของการปรึกษาหารือระหว่างคณาจารย์และผู้บริหาร บรรยากาศนี้ มีส่วนส่งเสริมให้เกิดความพอใจในการมีส่วนร่วมในการบริหาร และเกิดความรู้สึกที่ได้รับความยอมรับอันทำให้การทำงานมีความหมายมากขึ้น จึงอาจจะ เป็นสาเหตุหนึ่งที่ส่งเสริมความมุ่งมั่นต่อการสอน และการผลิตผลงานทางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล เนื่องจากบรรยากาศองค์การเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมสำคัญของคนในองค์การ(Steer, 1991) ส่วนข้อค้นพบเกี่ยวกับความไม่แตกต่างกันของบรรยากาศระหว่างคณะวิชาสอดคล้องกับผลการวิจัยของศิริชัย ชินะตั้งกูร(2526) ที่พบว่าคณะวิชาของมหาวิทยาลัยมหิดล ในปี พ.ศ.2526 มีบรรยากาศแบบฉันทัพ้องกับลูกทุกคณะ

บรรยากาศของภาควิชาของมหาวิทยาลัยมหิดลโดยภาพรวมเป็นแบบเผด็จการมีศิลปะ แต่ไม่ได้ชี้ชัดขวางความมุ่งมั่นต่อการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการของอาจารย์ อาจจะเกิด

จากอาจารย์ในภาควิชาสามารถร่วมตัดสินใจในระดับหนึ่ง แม้ว่านโยบายบางประการจะกำหนดโดยหัวหน้าภาควิชาก็ไม่กระทบต่อความมุ่งมั่นต่องานวิชาการของอาจารย์เนื่องจากทัศนคติต่องานวิชาการ แรงจูงใจจากลักษณะงาน ความพึงพอใจต่องาน ตลอดจนปัจจัยระดับบุคคลต่าง ๆ ที่ส่งผลทางบวกต่อความมุ่งมั่นต่องานวิชาการ น่าจะเป็นแรงจูงใจแฝงลึกลับที่ผลักดันให้อาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดลมีความรับผิดชอบ และมีความต้องการความสำเร็จสูงขึ้น (McClelland, 1970) และในระดับภาควิชา นั้น อาจารย์มีการทำงานร่วมกันและมีปฏิสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดตลอดเวลา ความขัดแย้ง การช่วยเหลือระหว่างกัน การให้ความร่วมมือ หรือขัดขวางกันเกิดขึ้นอย่างเปิดเผย บรรยากาศภายในหน่วยงานที่มีลักษณะการติดต่อสัมพันธ์อย่างเปิดเผยและใกล้ชิดกันย่อมเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมสำคัญ ๆ ของอาจารย์ด้วย (Steer, 1991) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของโมรานและคณะ (Moran and Others, 1988) ที่พบว่า บรรยากาศองค์การ มีความสำคัญมากต่อการจัดระเบียบในหน่วยงานเล็ก ๆ เช่น ภาควิชา เนื่องจากบทบาทของอาจารย์ในภาควิชาและลักษณะงานคล้ายคลึงกัน

อาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดลมีความผูกพันต่อคณะวิชาอยู่ในระดับปานกลางและมีความผูกพันต่อภาควิชาในระดับสูง แสดงว่า อาจารย์ในคณะวิชาต่าง ๆ ยังคงมีความปรารถนาที่จะเป็นสมาชิกของคณะวิชา มีความตั้งใจที่จะปฏิบัติงาน มีความเชื่อ ยอมรับในคุณค่า และเป้าหมายของคณะวิชา ภาควิชาที่ตนสังกัดอยู่ (Porter and Others, 1974) ส่งเสริมให้มีผลผลิตเพิ่มขึ้น (Mowday and Others, 1979)

ตัวแปรชีวสังคมที่สัมพันธ์กับความมุ่งมั่นต่องานวิชาการด้านการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการได้แก่ ตำแหน่งทางวิชาการ ซึ่งพบว่า อาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการในระดับสูง ความมุ่งมั่นต่องานวิชาการลดน้อยลง อาจจะเป็นเนื่องจากอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับสูง ผ่านระยะที่มีความกระตือรือร้น และความตั้งใจในการสร้างผลงานด้านการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการมาแล้ว จนถึงจุดที่มีความมั่นคงทางวิชาการแล้ว จึงเปลี่ยนความสนใจในด้านอื่น ๆ แทน อาทิ การทำหน้าที่บริหาร ซึ่งพบว่าจำนวนหัวหน้าภาควิชา 115 คนของมหาวิทยาลัยมหิดล ร้อยละ 50 ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ร้อยละ 25 ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ (ข้อมูลจากนิตยสารมหาวิทยาลัยมหิดล, 2535) หรือการเป็นที่ปรึกษาของหน่วยงานหรือความต้องการทำงานที่สบายยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการจูงใจในการปฏิบัติงานของมาสโลว์ (Maslow, 1970) ที่ว่าคนทุกคนมีความต้องการอยู่เสมอและไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการอย่างหนึ่งแล้ว ความต้องการอย่างอื่นก็จะเข้ามาแทนที่ และสอดคล้องกับผลการ

วิจัยของวีเบอร์ (Weber, 1986) ที่พบว่า อาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการสูงขึ้น การยอมรับความสัมพันธ์ทางสังคมกลับมีส่วนทำให้การทำงานลดลง

ตัวแปรเพศ มีความสัมพันธ์กับความมุ่งมั่นต่อการสอนและอาจารย์หญิงมีความมุ่งมั่นต่อการสอนมากกว่าอาจารย์ชาย อาจจะเป็นเพราะผู้หญิงชอบงานสอนมากกว่าผู้ชาย แม้แต่นิสิตหญิงยังมีทัศนคติต่อวิชาชีพครูสูงกว่านิสิตชาย (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2523)

พฤติกรรมงานวิชาการ ทั้งด้านการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการในปีที่ผ่านมา ทัศนคติต่องานวิชาการ ค่านิยมต่องานวิชาการ แรงจูงใจจากลักษณะงาน ความพึงพอใจต่องาน คุณภาพชีวิต มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมุ่งมั่นต่องานวิชาการ ตัวแปรเหล่านี้เป็นปัจจัยจำเพาะและปัจจัยกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการทำงาน (Herzberg, 1968)

ส่วนความสำเร็จของการสอนในอดีต ที่สัมพันธ์ทางลบกับความมุ่งมั่นต่อการสอนหมายความว่า ผู้ที่รู้สึกว่าตนเองมีความสำเร็จของการสอนในอดีตต่ำ จะมีความมุ่งมั่นต่อการสอนสูง อาจจะเป็นเนื่องจากบุคคลมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ที่ต้องการมีความสำเร็จมากขึ้น เมื่อมีความรู้สึกว่าการสอนที่ผ่านมายังไม่สำเร็จเท่าที่ตั้งใจไว้ จึงมีความมุ่งมั่นที่จะทำให้สำเร็จยิ่งขึ้นไป

การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการสอนมีความสัมพันธ์ทางลบ กับความมุ่งมั่นต่อการสอน หมายความว่า ผู้ที่มีความเชื่อในกลุ่มอ้างอิงน้อย กลับมีความมุ่งมั่นต่อการสอนสูงอาจเกิดจากความมั่นใจในตนเอง เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำมานานเฉลี่ย 17 ปี มีตำแหน่งทางวิชาการระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป รวมทั้งระดับการศึกษาสูงจึงมีความเชื่อมั่นในตนเองมากกว่าเชื่อผู้อื่น

ความพึงพอใจต่อครอบครัวและชีวิตมีความสัมพันธ์ทางลบกับความมุ่งมั่นต่อการสอนและคุณภาพชีวิต มีความสัมพันธ์ทางลบกับความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ หมายความว่า ผู้ที่มีความพึงพอใจต่อครอบครัวและชีวิตสูง จะมีความมุ่งมั่นต่อการสอนต่ำ และผู้ที่มีคุณภาพชีวิตดี มีความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการน้อย ซึ่งแตกต่างจากผลการวิจัยของอันโตนิโอ (Antonio, 1991) ซึ่งพบว่า ชีวิตและครอบครัวของอาจารย์มหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับงาน อาจจะเป็นเนื่องจาก กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงที่มีบทบาทสำคัญในการดูแลครอบครัว เมื่อสภาพครอบครัว คุณภาพชีวิต หน้าที่การงานบรรลุความสำเร็จในระดับที่พอใจแล้ว

แรงจูงใจในด้านงานวิชาการอาจจะลดลง หรืออาจจะ เป็นเพราะให้ความสำคัญต่องานด้านอื่น เพิ่มขึ้น เช่น การบริหาร เป็นต้น

ค่าเฉลี่ยของความมุ่งมั่นต่อการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการ มีความผันแปร ระหว่างภาควิชา อาจจะสืบเนื่องจากแต่ละภาควิชา มีหลักสูตรและภาระการรับผิดชอบแตกต่างกัน ภาควิชาที่มีหลายหลักสูตร มีนักศึกษาจำนวนมาก คณาจารย์ย่อมต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการสอน ภาควิชาที่เน้นการผลิตผลงานทางวิชาการ กิจกรรมของอาจารย์ส่วนใหญ่ย่อมเป็นไปตามบรรยากาสนั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ ที่พบว่า บรรยากาศของภาควิชาและความผูกพันต่อ ภาควิชา มีผลต่อความมุ่งมั่นต่อการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการ และสอดคล้องกับแนว ความคิดของ คลีค และคณะ (Clark, Corcoran, and Lewis, 1987)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอต่อมหาวิทยาลัยมหิดล คณะวิชาและภาควิชา

1.1 จากข้อค้นพบเกี่ยวกับบรรยากาศของภาควิชา ความผูกพันต่อภาควิชา มีผลต่อ ความมุ่งมั่นต่อการสอนและความมุ่งมั่นต่อการผลิตผลงานทางวิชาการ และเนื่องจากบรรยากาศ องค์การและความผูกพันต่อองค์การมีความสัมพันธ์กัน (Steers and Porter, 1983) เมื่อคณะ วิชา ภาควิชา มีบรรยากาศที่ดีขึ้น ย่อมส่งผลให้อาจารย์มีความผูกพันต่อคณะวิชา ภาควิชาสูงขึ้น และมีความมุ่งมั่นต่องานวิชาการสูงขึ้นด้วย จากผลการวิจัย คณะต่าง ๆ มีบรรยากาศแบบปรีกษา หรือ กลุ่มตัวอย่างมีความผูกพันต่อคณะปานกลาง ส่วนบรรยากาศของภาควิชาเป็นแบบเผด็จการ แบบมีศิลปะ ดังนั้นคณะวิชาและภาควิชาควรที่จะพัฒนาบรรยากาศเป็นแบบมีส่วนร่วมหรือแบบทีมงาน (Participative Group) ซึ่งเป็นแบบที่ดีที่สุด (Likert, 1967) กล่าวคือ ผู้บริหารต้องให้ ความไว้วางใจ ความจริงใจมากต่อผู้ร่วมงานในทุกเรื่อง ผู้บริหารควรจะนำข้อเสนอแนะ ความ คิดเห็นของผู้ร่วมงานไปใช้ในการบริหารอย่างสร้างสรรค์ มีการจูงใจในการทำงานด้วยการให้ รางวัลแก่ผู้ที่มีส่วนร่วมในการทำงาน มีการสื่อสารจากผู้บริหารกับผู้ร่วมงานและระหว่างผู้ร่วม งานด้วยกัน ผู้บริหารควรกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานตัดสินใจในการปฏิบัติงานร่วมกันภายในกลุ่ม

1.2 จากข้อค้นพบที่ว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีมากต่อการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการ รวมทั้งมีความเห็นคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับคุณค่าของการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการ มีค่านิยมในทางบวกต่อการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการ มีความพึงพอใจต่องานที่ทำในปัจจุบันมากและได้รับแรงจูงใจจากลักษณะของงาน ที่มีความท้าทายและมีอิสระ ทำให้ได้รับประสบการณ์ ในด้านชีวิต พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความพึงพอใจต่อครอบครัวและชีวิตมาก ข้อค้นพบนี้นับเป็นจุดเด่นที่มหาวิทยาลัย คณะวิชาและภาควิชา ควรนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการพัฒนางานวิชาการของหน่วยงานทุกระดับ รวมทั้งควรพยายามรักษาและสร้างเสริมให้สภาพที่เป็นอยู่นี้คงอยู่และเพิ่มพูนยิ่งขึ้น

1.3 จากผลการวิจัยที่พบว่าผู้ที่มีตำแหน่งทางวิชาการสูงขึ้น ความมุ่งมั่นต่องานวิชาการกลับลดลง มหาวิทยาลัย คณะวิชา ภาควิชา ควรสร้างแรงจูงใจให้อาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการในระดับสูงมีความมุ่งมั่นต่อการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการยิ่งขึ้น เช่น การตั้งอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับสูงเป็นที่ปรึกษา หรือเป็นกรรมการพัฒนาการเรียนการสอน การวิจัย ควรมีโครงการวิจัยสำคัญ ที่รวบรวมอาจารย์ที่มีความสามารถ มีคุณวุฒิสูง ตำแหน่งทางวิชาการสูง ในสาขาวิชาการต่าง ๆ มาร่วมในการทำวิจัย

2. ข้อเสนอต่ออาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล

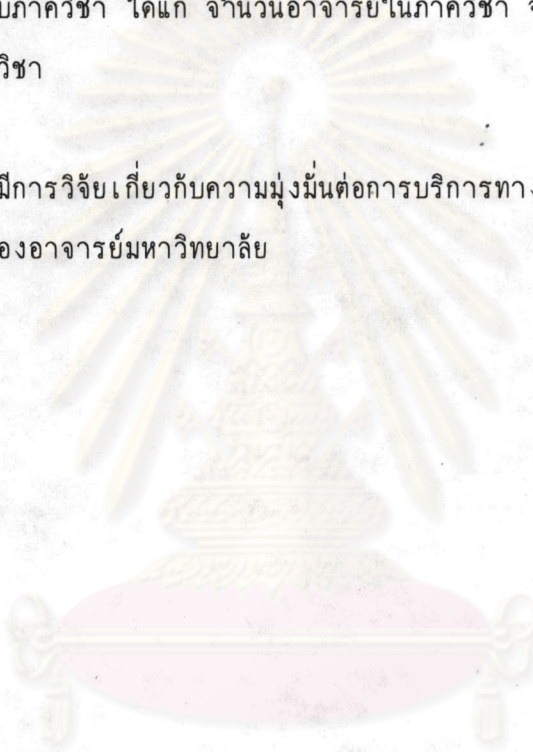
จากผลการวิจัยที่พบว่า อาจารย์สังกัดมหาวิทยาลัยมหิดล มีความมุ่งมั่นต่องานวิชาการ ทั้งด้านการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการ ในระดับสูง ซึ่งคาดว่าพฤติกรรมด้านการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการของอาจารย์จะมีความเหมาะสมยิ่ง ส่งผลให้มหาวิทยาลัยได้รับความสำเร็จ มีชื่อเสียงในอนาคต มหาวิทยาลัยมหิดลในปัจจุบัน เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศไทย ความมีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยส่วนหนึ่งมาจากคณาจารย์ไม่ว่าจะเป็นด้านการสอนหรือการผลิตผลงานทางวิชาการ มหาวิทยาลัยมหิดลมีคณาจารย์ที่มีคุณวุฒิสูงสุด มีคณาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการสูงสุด เป็นจำนวนมากกว่าสถาบันอุดมศึกษาอื่นใดในประเทศไทย ผลงานในรอบ 25 ปีที่ผ่านมา คณาจารย์และศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยมหิดลได้รับรางวัลดีเด่นประเภทต่าง ๆ เช่น รางวัลแม็กไซไซ นักวิจัยดีเด่น นักวิทยาศาสตร์ดีเด่น แพทย์ดีเด่น เป็นจำนวนมากกว่าสถาบันอุดมศึกษาอื่นใดในประเทศไทยเช่นกัน(ประคิษฐ์ เจริญไทยทวี, 2537)ดังนั้นอาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดลควรสืบสานและพัฒนางานวิชาการในสาขาของตนอย่างต่อเนื่อง เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการและชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ในกรณีที่จะวิจัยเรื่อง วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทุกระดับกับความมุ่งมั่นต่องานวิชาการในมหาวิทยาลัยแห่งอื่น ควรจะเพิ่มตัวแปรต่างๆ เช่น ตัวแปรระดับบุคคล ได้แก่ จำนวนชั่วโมงในการสอนและการผลิตผลงานทางวิชาการ จำนวนนักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบ จำนวนผลงานทางวิชาการที่ผลิตโดยเฉลี่ยในแต่ละปี

ตัวแปรระดับภาควิชา ได้แก่ จำนวนอาจารย์ในภาควิชา จำนวนหลักสูตรในภาควิชา จำนวนนักศึกษาในภาควิชา

2. ควรจะมีการวิจัยเกี่ยวกับความมุ่งมั่นต่อการบริการทางวิชาการ ซึ่งเป็นภารกิจสำคัญอีกประการหนึ่งของอาจารย์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย